

Towarzystwo Muzyczne im. Karola Szymanowskiego

zaprasza na cykl koncertów

CZTEROGŁOS

w 80. rocznicę pobytu Karola Szymanowskiego w Katowicach

Karol Szymanowski i jego sukcesorzy:

Bolesław SZABELSKI, Henryk Mikołaj GÓRECKI, Eugeniusz KNAPIK

Akademia Muzyczna

im. Karola Szymanowskiego w Katowicach

Karol Szymanowski (1882-1937)

Bolesław Szabelski (1896-1979)

Henryk Mikołaj Górecki (1933-2010)

Eugeniusz Knapik (ur. 1951)

13 maja 1934 roku największy kompozytor polski tamtych czasów przyjechał do Katowic, by być obecnym na wykonaniu swojego oratorium *Stabat Mater*.

Wizyta kompozytora i sam koncert, który miał miejsce 15 maja 1934 w Teatrze Polskim (dziś Teatr im. Wyspiańskiego) był wielkim wydarzeniem dla polskiej społeczności Katowic.

Od 1922 roku, kiedy to Katowice w wyniku plebiscytu zostały przyłączone do Polski i stały się stolicą województwa śląskiego, panowała rywalizacja pomiędzy środowiskami polskim i niemieckim. W dziedzinie muzyki konkurowali ze sobą Fritz Lubrich – organista kościoła ewangelickiego i chórmistrz Meistersche Gesangverein oraz Stefan Marian Stoiński – dyrektor Instytutu Muzycznego i Chóru „Ogniwo”.

Katowicka premiera „*Stabat Mater*” Karola Szymanowskiego odbyła się 10 października 1930 w wykonaniu artystów niemieckich: Chóru Meistersche Gesangverein, orkiestry symfonicznej sprowadzonej prawdopodobnie z Wrocławia i solistów z Berlina pod dyktando Fritza Lubricha. Zaproszony na ten koncert kompozytor nie zdecydował się na przyjazd. Dopiero wykonanie „*Stabat Mater*” siłami polskich artystów i zaproszenie Stefana Stoińskiego zmobilizowało kompozytora do przyjazdu do Katowic.

Jak wspomina jeden z wykonawców koncertu, publiczność przyjmowała Szymanowskiego żywiołowymi oklaskami: *po wykonaniu oratorium rozległy się takie brawa, że nie wierzyliśmy własnym oczom i uszom – wprost nie było im końca. Spotęgowały się one kiedy Szymanowski, prowadzony przez ówczesnego prezydenta Katowic dr. Kocura, wszedł na estradę. Z zażenowaniem dziękował za gorące przyjęcie i zrozumienie dzieła przez publiczność. Kiedy zaś odwrócił się do Chóru, spadł na niego deszcz kwiatów, które chórzystki miały przypięte do bluzek...*

Po koncercie odbył się bankiet w Sali hotelu Savoy wydany przez Magistrat Miasta Katowic. Na bankiecie obecny był Marszałek Sejmu Śląskiego Konstanty Wolny, członkowie L.O.P.P. (koncert urządzono staraniem Ligi Ochrony Przeciwnotniczej i Przeciwgazowej, ku czci Żwirki i Wigury), przedstawiciele świata muzycznego, Zarząd Chóru Ogniwo oraz soliści koncertu wraz z dyrygentem.

Związki Szymanowskiego z Katowicami – choć nie zdajemy sobie z nich na co dzień sprawy – widoczne są do dzisiaj.

Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia założona została w 1935 roku w Warszawie przez Grzegorza Fitelberga – bliskiego przyjaciela Szymanowskiego i propagatora jego dzieł. Po II Wojnie Światowej Orkiestrę reaktywowano w Katowicach i Fitelberg w latach 1947-1953 był jej dyrektorem artystycznym. Jako dyrygent, Fitelberg do śmierci rezerwował sobie wyłączność na nagrania utworów mistrza.

Szymanowski wywarł też ogromny wpływ na rozwój dzisiejszej Akademii Muzycznej w Katowicach, która od 1979 nosi jego imię. Po sukcesie „*Stabat Mater*”, wzruszony tak serdecznym przyjęciem chciał podjąć pracę w tutejszym Konserwatorium – niestety przedwczesna śmierć pokrzyżowała te plany (pracowała tu natomiast jego siostra Stanisława – śpiewaczka, w okresie luty-grudzień 1938).

Wcześniej, gdy Witold Friemann organizował w Katowicach Państwowe Konserwatorium Muzyczne (otwarte 28 września 1929 roku) Szymanowski polecił mu swojego studenta kompozycji Bolesława Szabelskiego jako pedagoga gry na organach; w tym czasie Szymanowski z pewnością widział w Szabelskim bardziej organistę niż kompozytora. Przyszłość pokazała dopiero potencjał twórczy Szabelskiego, objawiła go także jako pedagoga jednego z największych kompozytorów XX wieku – Henryka Mikołaja Góreckiego. Górecki z kolei także miał wybitnych wychowanków, do których należy Eugeniusz Knapik. Dzieła tych właśnie artystów, przedstawiciele kolejnych pokoleń śląskiej szkoły kompozytorskiej, zabrzmiały w cyklu koncertów rocznicowych.

Zmieniały się style i techniki muzyczne, czasem gwałtownie. Ale jest coś, co na jakimś „wyższym piętrze” łączy wszystkich tych kompozytorów – silna ekspresyjność, kontrastowość (nierazko sięgająca do korzeni ludowych), rzetelność rzemiosła, szacunek dla tradycji, żywiołowość. Wszyscy ci twórcy zachowują głęboką cześć dla Szymanowskiego, przejawiającą się także w ich własnej muzyce, czasem wprost a czasem w ukryty sposób.

Joanna Domańska

Karol Szymanowski

Pieć pieśni op.13 do słów poetów niemieckich

1. Stimme in Dunkeln – Głos w mroku (R. Dehmel)
2. Christkindleins Wiegenlied – Kołysanka Dzieciątka Jezus (A. von Arnim, C. Brentano)
3. Auf See – Na morzu (R. Dehmel)
4. Zuleikha – Zulejka (F. Bodenstedt)
5. Die schwarze Laute – Czarna lutnia (O. J. Bierbaum)

Karol Szymanowski

Pieśni miłosne Hafiza op.24

1. Wünsche – Życzenia
2. Die einzige Arzenei – Jedyne lekarstwo
3. Die brennenden Tulpen – Płonące tulipany
4. Tanz – Taniec
5. Der verliebte Ostwind – Zakochany wiatr
6. Trauriger Fruhling – Smutna wiosna

* * *

Bolesław Szabelski

Preludia na orkiestrę kameralną (1963)

Eugeniusz Knapik

„Przystępuję do Ciebie”

pieśń na mezzosopran i orkiestrę smyczkową (2001)

Henryk Mikołaj Górecki

Trzy utwory w dawnym stylu (1963)

Wykonawcy:

Urszula Kryger – mezzosopran

Grzegorz Biegas – fortepian

AKADEMICKA ORKIESTRA KAMERALNA

pod dyr. Michała Klauzy

KONCERT I – 29 kwietnia 2014, godz.19.00

Zbiór *Pięciu Pieśni* op. 13 należy do ostatnich opusów pierwszej, „młodo-polskiej” fazy twórczości Szymanowskiego. Wśród pieśni tych, pisanych w latach 1905-1906, znalazły się dwa wiersze Richarda Dehmle, czołowego wówczas poety niemieckiego, a także poematy Bodenstedta, Bierbauma oraz utwór z romantycznego zbioru *Des Knaben Wunderhorn*. Ton nadają tu utwory skrajne: pierwszy – melancholijny i dekadentcki (o skardze nocnej i nieokreślonym cierpieniu), ostatni – erotyczny i „świętokradczy” (o różano-czarnej lutni wyrosłej na grobie Chrystusa).

W *Pieśniach miłosnych Hafiza* op. 24 (z roku 1911) – ze zbioru parafraz klasycznych arabskich gazeli pióra niemieckiego orientalisty, Hansa Bethgego – zaczyna Szymanowski przełamywać wpływy niemieckiego ekspresjonizmu i wchodzić w obszar śródziemnomorski, impresjonistyczny, choć zarazem ekstatyczny. W sześciu pieśniach tego cyklu tematyka erotyczna przeplata się z mistyką, upojeniem winem i tańcem oraz ze śmiercią.

Przystępuję do Ciebie (2001) Eugeniusza Knapika to pieśń-kantata na mezzosopran i orkiestrę smyczkową. Kompozytor sięgnął do tekstu Edwarda Stachury, postaci kluczowej dla pokolenia „nowych romantyków”, którzy nad rozwój „zimnego” warsztatu modernistycznego przedkładali „serce” i prawdę egzystencjalną. Wiersz mówi o ludzkim cierpieniu, znajdującym ukojenie w naturze, która posiada cechy boskie. Muzyka – pełna melancholii i kontemplacji, nasycona barwą i emocją – porusza się między biegunami znieruchomienia i ekstazy. Żywioł instrumentalny jest dominujący, choć dopiero głos i wiersz Stachury nadają mu pełnię znaczenia. Kompozycja dedykowana została prof. Mieczysławowi Tomaszewskiemu.

Preludia (1963) na orkiestrę kameralną Szabelskiego należą do środkowego okresu jego twórczości, w którym przyjął elementy techniki serialnej i sonorystycznej. Wyowiadał się wówczas najlepiej w formach aforystycznych. Muzyka *Preludiów* opiera się na wielorakich kontrastach – dynamicznych, kolorystycznych, fakturalnych – tworząc formę kalejdoskopową, cechującą się specyficzną lekkością, nie pozbawioną dramatyzmu (z silną kulminacją, wybrzmiewającą w ciszy).

Trzy utwory w dawnym stylu (1964) Henryka Mikołaja Góreckiego pojawiły się dość niespodziewanie w okresie, kiedy kompozytor intensywnie rozwijał swój styl awangardowy. Z perspektywy późniejszej jego twórczości można je nazwać dziełem prekursorskim, bo czerpanie ze źródeł staropolskich (tu: modalność, rustykalność, cytat – w ostatniej części – z XVI-wiecznej Pieśni o weselu *Króla Zygmunta Wtórego*) stanie się później dla Góreckiego praktyką omalże powszechną. Kompozycja odznacza się prostotą i wielką siłą wyrazu, objawiając piękno archaiczne, choć z piętnem stylu Góreckiego.

KONCERT II – 7 maja 2014, godz.19.00

II Kwartet smyczkowy należy do narodowego i „podhalańskiego” rozdziału twórczości Karola Szymanowskiego. Powstał w roku 1927. Cechuje go nietypowy układ: części zewnętrzne mają charakter liryczny, środkowa jest „szorstkim” scherzem. W finale, będącym podwójną fugą, nawiązuje Szymanowski do muzyki swego baletu „Harnasie”. Całość cechuje niezwykle bogactwo faktur i barw instrumentalnych. Zachwyca tu także inwencja melodyczna Szymanowskiego.

Kwartet smyczkowy Eugeniusza Knapika powstał w roku 1980. Nic lepiej nie oddaje treści niż tytuły jego dwóch części: „gąszcz” i „pieśń”. Część pierwsza odznacza się burzliwą intensywnością oraz bogactwem kontrastów, część druga – otwierana przez jakby sakralną kadencję – wprowadza kantylenę, która wiję się i wzbogaca o głosy towarzyszące, by wybrzmieć w sekwencji „pozasasowych” akordów. Sam kompozytor twierdził, że w *Kwartecie* próbował nawiązać do tradycji kwartetów Beethovena, która są apogeum tego gatunku. Nawiązanie to miało polegać nie na stosowaniu Beethovenowskich środków, lecz na podjęciu podobnego ciężaru gatunkowego. Kompozycja zdobyła I nagrodę na Międzynarodowej Trybunie Kompozytorów UNESCO w Paryżu (1984).

Henryk Mikołaj Górecki kilkakrotnie zaznaczał swój dług i hołd dla Szymanowskiego. Rzecz nie sprowadza się bynajmniej do wspólnej fascynacji kulturą Podhala czy też do sięgania do ludowej pobożności. Łączyło ich poczucie „ducha” narodu, przejawiającego się w różnych formach życia. W roku 1999 Górecki sięgnął do zbioru ks. Władysława Skierkowskiego *Puszcza kurpiowska w pieśni* (tego samego, z którego korzystał Szymanowski, pisząc swoje zbiory *Pieśni kurpiowskich* – solowych i chóralnych). Górecki nadał im wymiar kontemplacyjny, sakralny. Jest to opracowanie tak proste, że głos kompozytora zdaje się omalże anonimowo wtapiać w sferę zbiorową. A jednak tu i ówdzie znać rękę Góreckiego (powtórzenia, kontrasty – tu delikatne – oraz puenty). To wystarczy. Sam Górecki zaproponował wykonywanie tych utworów w wersji na kwartet smyczkowy.

W *II Kwartecie smyczkowym* (1956) ogniskują się wszystkie walory neoklasycznego stylu Szabelskiego: wirtuozeria warsztatowa, melanż elementów folklorystycznych i dawnych technik kompozytorskich, równowaga kontrastów dająca efekt klasyczności. Oto jak opisał tę muzykę Tadeusz Szeli-gowski: „Temat I części jest pomysłem ‘toccatowym’, tak częstym u tego kompozytora. W części II mamy dobrze rozplanowane efekty barwne. W części III słyszymy stylizację oberka. Część IV w swobodnym Finale wykorzystuje materiał tematyczny poprzednich części, wiążąc w ten sposób poszczególne części w barwną całość”.

Karol Szymanowski

II Kwartet smyczkowy op.56

Moderato / Vivace, scherzando / Lento

Eugeniusz Knapik

Kwartet smyczkowy (1980)

Gąszcz / Pieśń

* * *

Henryk Mikołaj Górecki

Pieśni kurpiowskie op.75

w transkrypcji na kwartet smyczkowy

- 1.Ciamna nocka, ciamna
2. Wcoraj, dziwcyno, nie dzisiaj
3. Z Torunia ja parobeczek

Bolesław Szabelski

II Kwartet smyczkowy (1956)

Lento. Allegro molto / Adagio / Molto vivace / Vivo

Wykonawcy:

KWARTET ŚLĄSKI

Szymon Krzeszowiec – I skrzypce

Arkadiusz Kubica - II skrzypce

Łukasz Syrnicki – altówka

Piotr Janosik – wiolonczela

Karol Szymanowski

Harnasie op.55 – balet-pantomima
wersja na dwa fortepiany

Obraz I : Hala
Redyk / Scena mimiczna / Marsz zbójnicki /
Scena Mimiczna / Taniec Zbójnicki
Obraz II : Wnętrze chałupy
Wesele / Cepiny / Pieśń Siudajów / Taniec Góralski /
Wejście harnasiów. Taniec
Obraz III : Hala

* * *

Eugeniusz Knapik

Trio na skrzypce, klarnet i fortepian (2003)
Adagio / Moderato lugubre / Lento / Abbandonato

Bolesław Szabelski

Aforyzmy 9 na zespół kameralny (1962)

Henryk Mikołaj Górecki

Koncert na pięć instrumentów i kwartet smyczkowy op.11
Sostenuto / Dolce-Animoso-Feroce / Non troppo / Marciato, ritmico.

Wykonawcy:

Joanna Domańska – fortepian
Andrzej Tatarski – fortepian
Piotr Tarcholik – skrzypce
Aleksander Tesarczyk – klarnet
Monika Wilińska-Tarcholik – fortepian
KWARTET ŚLĄSKI
ORKIESTRA MUZYKI NOWEJ pod dyr. Aleksandra Lasonia

KONCERT III – 14 maja 2014, godz.19.00

Balet *Harnasie* jest „sztandarowym” dziełem Karola Szymanowskiego z okresu narodowego. Pozbawiony swej rodzinnej Tymoszówki, która znalazła się w granicach Związku Sowieckiego, kompozytor odnalazł swój drugi dom u podnóża Tatr. Komponowanie trwało wyjątkowo długo (1923-1931). Szymanowski, początkowo bez wielkiego serca dla tego pomysłu, kończył tę partyturę z wielkim zapalem. Balet przedstawia właśnie między górslami a zbójnikami – córka góralska, zakochana w harnasiu, zostaje przez swego ukochanego odbita podczas wesela (chciano ją wydać, wbrew jej woli, za bogatego gazdę). Transkrypcję na dwa fortepiany Grażyny Bacewicz opracował wykonawczo Andrzej Tatarski.

Trio (2003) na skrzypce, klarnet i fortepian Eugeniusza Knapika inspirowane zostało – jak pisze kompozytor – wyobrażeniem walorów brzmieniowych tria Waltera Verdehra, który utwór zamówił. To muzyka poczęta z ducha romantycznego, w której dokonuje się przejście od sfery ciemnej, żałobnej (*lugubre*) ku światłu, które rozjaśnia utwór w końcowej kulminacji. Całość wylania się jakby z mgieł i we mgłach zanika. Narracja formy jest giętka i meandryczna, pełna sugestywnych cesur, jakby rozpoczynania od nowa. Osiągnięcie końcowego „wyzwolenia” poprzedzone jest gestem rezygnacji (*abbandonato*), uwolnieniem się od jakiegoś ciężaru.

Aforyzmy “9” należą do punktualistycznego nurtu twórczości Szabelskiego. Od typowo webernowskiej estetyki („koncertowanie” instrumentów dialogujących w krótkich sekwencjach) odróżnia je – jak w *Preludiach* – energetyzujący całą formę łuk dramatyczny oraz znacząca rola perkusji. Dzieło przyjęto na festiwalu Warszawska Jesień w roku 1962 z tak wielkim aplauzem, że utwór został w całości powtórzony.

Koncert na pięć instrumentów i kwartet smyczkowy op. 11 (1957) to jeden z pierwszych utworów, w których Górecki stosuje technikę serialną. Echa muzyki Webera są oczywiste – rozbieżność faktury na drobne motywy, zwięzłość narracji i lekkość konstrukcji. Występują jednak także cechy dla Góreckiego swoiste: ostinata, drapieżne i szorstkie „ślupy” quasi-akordowe. Specyficzny koloryt daje użycie mandoliny i ksylofonu (czyżby echo *Marteau sans maître* Pierre’a Bouleza, dzieła powstałego w roku 1955?).

KONCERT IV – 17 maja 2014, godz.20.00

Rekonstrukcja historycznego koncertu z 15 maja 1934

Stefan Maria Stoiński (1891-1945) znany jest przede wszystkim jako folklorysta, w okresie międzywojennym najwybitniejszy badacz muzyki i obyczajów Górnego Śląska (a także Żywiecczyzny). Był również animatorem życia muzycznego na Śląsku, rozwijał zwłaszcza działalność chórmistrzowską (legendarny chór „Ogniwo”), chcąc dorównać niemieckim zespołom działającym przed wojną w naszym regionie. Jego twórczość jest dziś zapomniana, choć owego czasu spełniała istotną rolę artystyczną oraz społeczną. *Wielką modlitwę* op.14 na sopran, baryton, chór i orkiestrę do słów Włodzimierza Żelechowskiego i Józefa Aleksandra Gałuszki wykonano podczas pobytu Szymanowskiego w Katowicach. Była to muzyczna wizytówka naszego miasta.

Requiem Hectora Berlioza powstało w roku 1837 na zamówienie rządu francuskiego w celu upamiętnienia ofiar rewolucji lipcowej 1830 roku. Berlioz zgromadził tu gigantyczne – nie tylko jak na owe czasy – siły instrumentalne i wokalne, będące w służbie niezwykle spektakularnych efektów dźwiękowych. Kompozytor użył m.in. czterech chórów instrumentów dętych blaszanych, rozmieszczonych w różnych miejscach sali. Akcent ekspresyjny przypada w tym utworze na szeroko zakrojoną sekwencję *Dies irae* ukazującą grozę Sądu Ostatecznego. Słuchając całości przemierzamy drogę od cierpienia ku zbawieniu, od mroku do światła. Umieszczone w programie koncertu *Requiem/Kyrie* (połączone – nietypowo – w jedną część) daje wyobrażenie o tym zasadniczym koncepcie utworu.

Stabat Mater należy do najpiękniejszych kart muzyki polskiej. Szymanowski napisał tę partyturę w roku 1926. Kompozytor wykorzystał przekład średniowiecznej sekwencji pióra Józefa Jankowskiego. Był on bliski polszczyźnie ludowej, „naiwnej” i archaicznej – a takie źródła inspirowały Szymanowskiego szczególnie w jego późnej twórczości. Muzyka *Stabat Mater* także zawiera elementy stylizacji zarówno ludowych jak i staropolskich („renesansowe” zwroty kadencyjne). Przede wszystkim jednak jest przejawem najczystszej liryzmu, który przechodzi od lamentu ku nadziei wiecznego życia w Raju.

Notki o utworach: Marcin Trzęsiok

Stefan Marian Stoiński

Wielka Modlitwa op.14
na sopran, baryton, chór i orkiestrę

Hector Berlioz

Requiem op.5 na tenor, chór mieszany i orkiestrę
część I – Requiem i Kyrie

Karol Szymanowski

Stabat Mater op.53
na sopran, alt, baryton, chór mieszany i orkiestrę
1. Stała Matka bolejąca
2. I któż, widząc tak cierpiącą
3. O Matko, źródło wszechmiłości
4. Spraw, niech płaczę z Tobą razem
5. Panno słodka, racz, mozołem
6. Chrystus niech mi będzie grodem

Wykonawcy:

Iwona Hossa – sopran
Ewa Marciniak – alt
Adam Kruszewski – baryton
NARODOWA ORKIESTRA SYMFONICZNA POLSKIEGO RADIA
CHÓR FILHARMONII ŚLĄSKIEJ
Jerzy Maksymiuk, Maciej Tworek – dyrygenci
Jarosław Wolanin – przygotowanie chóru

Koncertowi towarzyszy wystawa planszowa
Życie muzyczne w międzywojennych Katowicach

„Od wielu lat już myślałem o polskiej muzyce religijnej (...) śpiewane gdzieś wiejskim kościółku *Święty Boże* czy ulubione moje *Gorzkie żale*, których każde słowo jest poetycko żywym organizmem dla mnie, stokroć silniej zawsze poruszały we mnie instynkt religijny niż najkunsztowniejsza msza łacińska (...) ...znalazłem przepiękny polski przekład hymnu, pióra Józefa Jankowskiego. Poeta, dzięki niezwykle prymitywnej, „ludowej” nieomal prostocie i naiwności przekładu, świetnie potrafił odtworzyć charakter niezbyt jakoby klasycznej (nie jestem pod tym względem fachowcem) łaciny. Nie na tym jednak rzecz polega: wierność to mało, chodzi o jego treść uczuciową. (...) Starałem się i tutaj dać istotny wyraz tym ideom, które stały się kierowniczymi dla pojęć moich o „muzyce narodowej”, tak jak ją rozumiałem. W tym wypadku chodziło o muzykę religijną: a więc musiała ona być również daleka od oficjalnej muzyki liturgicznej, od jej wzniosłego, skrzepłego dla mnie akademizmu, jak również mechanicznego posługiwania się autentyczną „ludową” twórczością w tej dziedzinie. (...) Chodziło mi o wewnętrzny eksperyment, o nadanie mocnych, zwięzłych kształtów czemuś, co w tajemnym życiu duszy jest zarazem najbardziej realne i najbardziej nieuchwytnie”.

Karol Szymanowski

(Na marginesie „Stabat Mater”.

Myśli o muzyce religijnej – Muzyka 11/12, 1926)

1. Stała Matka bolejąca

Koło krzyża łzy lejąca,
Gdy na krzyżu wisiał Syn.

A jej duszę potyraną,
Rozpłakaną poszarpaną
Miecz przeszywał ludzkich win

O, jak smutna, jak podcięta
Była Matka Boża święta,
Cicha w załamaniu rąk.

O, jak drżała i truchłała,
I bolała, gdy patrzała
Na synowskich tyle mąk.

2. I któż, widząc tak cierpiącą,
Łzę nie zaćmi się gorącą,
Nie drgnie, taki czując nóż?

I kto serca nie ubroczy,
Widząc, jak do krzyża oczy
Wzbiła z bólu drętwa już?

Za ludzkiego rodu winy
Jak katowan był jedyny,
Męki każdy niosła dział.

I widziała jak rodzony
Jej umierał opuszczony,
Zanim Bogu duszę dał

3. O Matko, źródło wszechmiłości,
daj mi uczuć moc żałości,
niechaj z Tobą dźwignę ból.

Chrystusowe ukochanie
Niech w mym sercu ogniem stanie,
Krzyża dzieje we mnie wtul.

Matko, miłosiernie wejrzyj
Syna Twego ciernie w serce
Moje wraz jak w cel.

Rodzonego, męczonego
Syna Twego ofiarnego
Każń owocną ze mną dziel

4. Spraw, niech płaczę z Tobą razem,
krzyża zamknę się obrazem
aż po mój ostatni dech.

Niechaj pod nim razem stoję
Dzielę Twoje krwawe znoje.
Twą boleścią zmywam grzech.

5. Panno słodka, racz, mozołem
niech me serce z Tobą społem
na golgocki idzie skłon.

Niech śmierć przyjmę z katów ręki,
Uczestnikiem będę męki,
Razów krwawych zbiorę plon.

Niechaj broczy ciało moje,
Krzyżem niechaj się upoję,
Niech z miłosnych żyję tchnień!

W morzu ognia zapalony,
Z Twojej ręki niech osłony
puklerz wezmę w sądu dzień!

6. Chrystus niech mi będzie grodem,
Krzyż niech będzie mym przewodem,
Łaską pokrop, życie daj.

Kiedy ciało me się skruszy
Oczyszczone w ogniu duszy
Glorię zgotuj, niebo, raj.

Stabat Mater

przekład polski
Józefa Jankowskiego

Szymanowski

Towarzystwo Muzyczne im. Karola Szymanowskiego z siedzibą w Willi ATMA w Zakopanem działa od 1977 roku. Jego celem jest popularyzacja osoby i twórczości Karola Szymanowskiego, najwybitniejszego po Fryderyku Chopinie kompozytora polskiego.

Towarzystwo powstało po wykupieniu Atmy z rąk prywatnych i po urządzeniu w niej Muzeum poświęconego kompozytorowi, które obecnie jest Oddziałem Muzeum Narodowego w Krakowie.

Zjazd założycielski Towarzystwa miał miejsce 1 października 1977. Wśród członków założycieli Towarzystwa znalazły się wielkie postaci polskiego życia muzycznego, m.in. Witold Lutosławski, Krzysztof Zanussi, Jerzy Waldorff.

Skład pierwszego Zarządu został w całości zdominowany przez przedstawicieli środowiska związanego z Katowicami i ówczesną Państwową Wyższą Szkołą Muzyczną. Pierwszym prezesem Towarzystwa został Andrzej Bachleda – śpiewak (absolwent katowickiej PWSM, 1947-1951), wiceprezesami: Wojciech Kilar i Witold Rowicki - dyrektor Wielkiej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach w latach 1945-53 oraz 1956-58. Funkcje członków Zarządu powierzono Henrykowi Mikołajowi Góreckiemu – ówczesnemu rektorowi PWSM Katowice oraz Tadeuszowi Żmudzińskiemu – profesorowi klasy fortepianu PWSM Katowice. Wojciech Kilar i Henryk Mikołaj Górecki – czołowi kompozytorzy śląscy przyjęli później godność członków honorowych Towarzystwa, obok artystów tej miary co: Artur Rubinstein, Świątosław Richter, Henryk Szeryng, Witold Lutosławski, Sir Simon Rattle.

Swą misję Towarzystwo realizuje organizując coroczne festiwale poświęcone twórczości Karola Szymanowskiego - w Zakopanem (od 1977) i w Akademii Muzycznej w Katowicach (od 1997), koncerty, ogólnopolskie konkursy wykonawcze (w latach 1987-1994), konkursy wiedzy o Karolu Szymanowskim, wykłady oraz prowadząc działalność wydawniczą.

Wpisując się w działania zmierzające do ugruntowania pozycji Katowic jako centrum szeroko rozumianej muzyki nowoczesnej i dążąc do wykreowania Katowic jako międzynarodowego ośrodka wydarzeń muzycznych związanych z muzyką Karola Szymanowskiego, Towarzystwo rozpoczęło tutaj w 2012 organizację Międzynarodowych Konkursów Muzycznych im. Karola Szymanowskiego.

I Międzynarodowy Konkurs Kompozytorski im. Karola Szymanowskiego (Katowice, grudzień 2012) osiągnął rekordową liczbę zgłoszeń - 176 partytur z 36 krajów. We wrześniu 2014 odbędzie się I Międzynarodowy Konkurs Kwartetów Smyczkowych.

Celem Towarzystwa jest stworzenie w przyszłości przy Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach Centrum Międzynarodowych Konkursów Muzycznych im. Karola Szymanowskiego w 5 dyscyplinach: kompozycja, kwartety smyczkowe, śpiew, skrzypce i fortepian.

Towarzystwo utrzymuje się ze składek członkowskich i darowizn, w tym jednoprocenowego odpisu dla instytucji pożytku publicznego.

Członkowie Zarządu pełnią swe funkcje społecznie.

Zarząd Towarzystwa:

Prezes Honorowy: dr **Karol Rafał Bula** (muzykolog, publicysta, Katowice)

Prezes: prof. **Joanna Domańska** (pianistka, pedagog, Katowice)

Wiceprezes: prof. **Eugeniusz Knapik** (kompozytor, pianista, Katowice)

Wiceprezes: mgr **Elżbieta Jasińska-Jędrośz** (muzykolog, bibliotekarz, Warszawa)

Skarbnik: prof. **Sławomir Czarnecki** (kompozytor, Warszawa)

Sekretarz: mgr **Magdalena Borowiec** (muzykolog, bibliotekarz, Warszawa)

Członkowie: dr **Arkadiusz Kubica** (skrzypek, Katowice), mgr **Józef Kolinek** (skrzypek, Warszawa)

Prawykonanie utworu Paolo Boggio (Włochy)

The Stained Glass Island II

II Nagroda

na I Międzynarodowym Konkursie Kompozytorskim
im. Karola Szymanowskiego, Katowice 2012

16, 17 maja 2014, godz.19.30

Filharmonia im. Karola Szymanowskiego w Krakowie

The Karol Szymanowski Music Society

Towarzystwo Muzyczne
im. Karola Szymanowskiego

&

The Karol Szymanowski Academy of Music in Katowice

Akademia Muzyczna
im. Karola Szymanowskiego w Katowicach

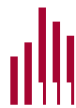
www.szymanowski-competition.com

September 24–28, 2014
24–28 września 2014

www.szymanowski.zakopane.pl

Szymanowski

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Akademia Muzyczna
im. Karola Szymanowskiego
w Katowicach

Stowarzyszenie Autorów
ZAiKS

Dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Patronat medialny

FUNDACJA WSPÓŁPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ
STIFTUNG
FÜR DEUTSCH-POLNISCHE
ZUSAMMENARBEIT

